

[Per Federspiel.]

blot ønsker at deltage i et økonomisk fællesskab, men tillige i et politisk fællesskab i Europa. Det er rigtigt, at der er nøje sammenhæng mellem det forsvarsmæssige, det politiske og det økonomiske fremskridt i Europa. Der er sket betydelige fremskridt, men vi befinder os nu i en krise både inden for fællesmarkedet og inden for EFTA. Over for dette er det, ligesom regeringen har givet op. Man lægger hænderne i skødet og afventer, at der vil ske et eller andet. Vi havde dog en politik fra 1961 til 1963. Der har været mange lejligheder i den senere tid, hvor det havde været muligt for regeringen at tage standpunkt til de spørgsmål, der rejser sig. Vi kan naturligvis ikke fra dansk side løse krisen inden for fællesmarkedet. Krisen inden for fællesmarkedet er imidlertid af en mangeartet karakter, den drejer sig også om fællesmarkedets forhold udadtil, om dets fremtidige udvidelse. Fra britisk side ser vi nu en meget klar politik under udvikling, en politik, der retter sig imod fællesmarkedet.

Fra dansk side har vi ikke gjort noget tilsvarende. Jeg ser helt væk fra henvendelserne, til fællesmarkedet om lempelser på enkelte områder. Det er mig i hvert fald bekendt, at mange af disse henvendelser mødes med ironi fra fællesmarkedets og dets regeringers side; de siger: her kommer disse danskere og vil have særstilling for deres kvæg, deres kyllinger o. s. v. uden at tilkendegive, hvad deres politik er. Man indtager nemlig det standpunkt, som vi kender inden for fællesmarkedet, at der er ingen vej til at opnå fordele, som fællesmarkeds-traktaten byder på, på anden måde end gennem medlemskab af denne organisation. Det svar, som er kommet, og som ministeren ikke nævnte i sin redegørelse, er derfor også i al sin enkelthed en tilbagevisning, idet det siger, at der findes ingen anden løsning på tolddiskriminationsproblemerne end gennem Kennedyrunden, som jo atter afhænger af ordningen inden for fællesmarkedet.

Det er rigtigt, at der er en sammenhæng

mellem NATOs fremtid og fællesmarkedets fremtid. Noget kan ske omkring 1970. Jeg var dog noget skuffet over ministerens udtalelser med hensyn til NATO om, at tiden ikke er inde til at tage stilling til, om vi i 1969 skal fortsætte alliancen eller ej. Det er ikke udtryk for nogen egentlig politik. Det, jeg havde ventet, var en tilkendegivelse fra ministeren om, at NATO hidtil har vist sig at være grundlaget for vor sikkerhed, og at der ikke fra vor side er nogen som helst anledning til at tage NATO-samarbejdet op til revision. Det vil jo ikke automatisk blive taget op til revision. Det er kun, hvis de enkelte lande stiller betingelser for deres fortsatte medvirken eller direkte udtræder, at spørgsmålet overhovedet opstår.

I stedet for at forfølge den politik, der brød sammen i januar 1963, men som jo stadig ligger inden for det muligens grænser, har regeringen i stadig stigende grad koncentreret sig om EFTA, der ifølge sin natur og ifølge samtlige de politiske erklæringer, der blev afgivet omkring dets stiftelse, er af midlertidig karakter. Og nu taler man om at styrke EFTA.

Jeg minder om, at ministeren, da EFTA fik sit grundskud ved indførelsen af den britiske ekstratold, erklærede, at hvis den ikke var ude af verden inden ganske kort tid, ville EFTA bryde sammen. Der blev taget en tredjedel af den sidste år, og der er stadig 10 pct. tilbage. Også efter at disse 10 pct. var tilbage, var det regeringens standpunkt, at dette kunne EFTA-samarbejdet ikke bære. Alligevel fortsætter man med stadig at ville styrke EFTA — og jeg kan være ondsksfuld nok til at sige: for at støtte den engelske socialdemokratiske regering i dens rådvildhed i begyndelsen af 1966. Vi savner imidlertid enhver vejledning om, hvordan dette kan ske. Der tales lidt om, at man kan få en fælles patentordning, at man kan få standarderne i industriproduktionen harmoniseret, og endelig taler man om en dialog mellem EFTA og fællesmarkedet.

En dialog skal imidlertid have et indhold,